

Universitätsbibliothek Wuppertal

Titi Livii Patavini Historiarvm Libri Qvi Svpersvnt Omnes

Livius, Titus

Mannhemii, 1783

Fragmentum libri XCI

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1333](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1333)

FRAGMENTUM
LIBRI XCI HISTORIARUM
TITI LIVII PATAVINI.

Literis majoribus seu romanis quam proxime fieri potuit ad
archetypi similitudinem expressum , retentis iisdem paginarum
distinctionibus.

Quomodo fragmentum istud repertum fuerit , in præfatione hujus
editionis exposuimus.

FRAGMENTUM

LIBRI XXI HISTORIARUM

TITULI LIVI PATAVINI

Quod sit liber, quod sit titulus, quod sit fragmentum, quod sit liber, quod sit titulus, quod sit fragmentum, quod sit liber, quod sit titulus, quod sit fragmentum.

Quod sit liber, quod sit titulus, quod sit fragmentum, quod sit liber, quod sit titulus, quod sit fragmentum, quod sit liber, quod sit titulus, quod sit fragmentum.

T
IPS
EO
TA
CE
FVI
TV
FRG
RAT
ME
GE
. .
IV
PI
ET
RI
DE
GE
TE
VE
MV
M
T
O
R
F
T
E
Q
. .

LIB. XCI

TAMENINSEVENTI
 IPSOPERVIGILANTEIN
 EODEMLOCOALIAEXCI
 TATATVRRISPRIMALV
 CEMIRACVLOHOSTIB
 FVITSIMVLETOPPIDI
 TVRRISQVAEMAXIMV.^o
 PROPVGNACVLVMFVE
 RATSVERVTISFVND
 MENTISDEHISCEREIN
 GENTIBVSRMISETTV

IVS IGNICOE
 PITINCENDIIQVESIMVL
 ETRVINAEMETVTER
 RITICONTREBIENSES
 DEMVROTREPIDIEFFV
 GERVNTETVTLEGATIMIT
 TERENTVRADDEDENDAM
 VRBEMABVNIVERSA
 MVLTTITVDINECONCLA
 MATVMESTEADDEMVR
 TVSQVAEINRITANTES
 OPPVGNATERATVICTO
 REMPLACABILIOREM
 FECITOBSDIBVSACCEP
 TISPECVNIAEMODICA.^o
 EXEGITSVMMAMARMA
 QVEOMNIAADEMITTRANS
 VGASLIBEROSVIVOS

ADSEADDVCHVSSITETVGI
 TIVOSQVORVMMAIOR
 MVLTTITVDOERATIPSIS
 IMPERAVITVTINTERFI
 CERENTIVGVLATOSDE
 MVRODEIECERVNTCV.^o
 MAGNAIACTVRAMILI
 TVMQVATTVORETQVA
 DRAGINTADIEBVS CON
 TEBIRAEXPVGNATARE
 LICTOQVEIBILLINSTELO

ADHIBERVMLVME.^o
 COPIASADDVXITIBIHER
 NACVLISSECVNDVMOP
 PIDVMQVODCASTRAAE
 LIAVOCATVRAEDIFICA
 TISIPSEINCASTRISMA
 NEBATINTERDIVCON
 VENTVMSOCIARVMCI
 VITATIVMINOPPIDOAN
 GEBATARMAVTFIERET
 PROCOPHISCVIVSQPOPV
 LIPERTOTAMPROVINCI
 AMEDIXERATQVIBVSI.^o
 SPECTISREFERRECETERA
 ARMAMILITESIVSSITQVAE
 AVTITINERIBVSCREBRIS
 AVTOPPV

TITI LIVI

FACTAERANTNOVA QVASQVEINOPPUGNAN
 MANEPERCENTVRIO DISVRBIBVSHOSTIVM
 NESDIVISIT GESSISSETEXPOSITET
 TVMQVOQ SIN ADRELIQVABELLICOHOR
 STRVXITARMISVESTI TATVSESTPAVCISEDOC
 MENTAQ TOSQVANTVMHISPANI
 IPE^N APROVINCIAEINTER
 DIVMDATVMFABROS ESSETSVASPARTESSV
 IN PERIORESESEDIMIS
 DEQEXCIVERATQVIBVS SODEINDECONVENTV
 OFFICINABV^S.BITVMEN IVSSISQVAEOMNIB.
 RA
 TIONEINITAQVIDINSIN IBI
 GVLOSDIESEFFICIPOSSET RESVASPRINCIPIOVE
 ITAQ.OMNIASIMVLINSTRV RIS.M.PERPERNAM
 MENTABELLIPARABAN CVMVIGINTIMILIB.
 TVRNEQVEMATERIAAR PEDITVMEQVITIBVS
 TIFICIBVSPRAEPARATIS MILLEQVINGENTIS
 ANTEOMNIBVS. NIXO INILVRCAONVMGEN
 CIVITIVM. . VDIONEC TEMMISITADTVENDA
 SVOQVISQOPERIARTI REGIONISEIVSMARI
 FEXDEERATCONVO TIMAMORAMDATIS
 CATUSDEINDEOMNIVMPO PRAECEPTISQVIBVSITI
 PVLORVMLEGATIONIB. NERIBVSDVCERETAD
 VRBESQVASPONPEIVS
 OPPVGNARETVIB.
 QVEIPSVMAGMEN
 PONPEIEXINSIDIIS
 QVASIPSERES ADGREDERETVR

LIB. XCI

E ODEM TEMPORE ET	R EGIONEM SVP TV . . .
ADHERENN VLEIVM	VTEAQVAEINTEGRAAD
QVIINISDEMLOCISE	HVCABHOSTIS
RATLITERASMISIT	RIPOSSETETSIQVAOCCA
ETINALTERAMPROVIN	SIODETVRINCAVTOSPER
CIAMAD.L.HERTVLEIV?	TEMPVVSADGRESSVRVM
PRAECIPIENSQVEMAD	IPSECVMSVOEXERCITY
MODVMBELLVMADMI	HIBERONESETAVTALCO
NISTRAREVELLETANTE	^N RESPROGREDISTATVIT
OMNIAVTITASOCIASCI	AQVIB.G
VITATESTVERETVRNEA	MEMCVMABSEOPPVG
CIECVMMETELLODIMI	NARENTVRCELTIB..
CARETCVINEQAVCTORI	VRBESINPLORATAME
TATENEQVIRIBVSPARES	SEOPEM
SETNEIPSEQUIDEM MISSOSQVIITI
CONSILIVM	NERAEXERCITVIROMAN?
.VERSVM	MONSTRARENT
NEQVEINACIEMDESCEN
SVRVMEVMCREDEBAT
SITRAHERETVRBELLV?
HOSTICVMMAREABTER
GOPROVINCIASQOMNES
INPOTESTATEHABERET
NAVIBVSVNDIQCOM
MEATVSVENTVROSIPSI
AVTEMCONSVMPDISPRIO
REAESTATEQVAEPRAEPA
RATAFVISSENTOMNIV?
RERVMINOPIAMFORE
PERPERNAMINMARITIMA?

TITI LIVI

MARITIMAMNEORAM
 VTPONPEIVMABILERCA
 ONIAET CONTESTANIA
 ARCEATVTRAQ. SOCIAGE
 TEANADMETELLVMET
 RVSITANIAMSECONVER
 TAT HAECSECVMAGI
 TANSSECTORIVSPRAE
 TERHIBERVAMNEM
 PERPACATOSAGOSQVIE
 TVMEXERCITVMSINE
 VLLIVSNOXADVXITPRO
 FECTVSINDEINBVRSAO
 NVMETCASVANTINORV.
 ETGRACCVRITANORVM
 FINESEVASTATISOMNIB.
 PROCVLQATISQVESEGITI
 BVSAD CALAGVRIMNA
 SICAM SOCIORVMVRBE.
 BENITTRANSGRESSVS
 QAMNEMPROPINQVM
 VRBIPONTEFACTOCASTRA
 POSVIT POSTERODIEM
 MASIVMQVAESTOREM
 INARVACOSETCERINDO
 NESMISITADCONSCRI
 BENDOSEXIHSGENTIBV
 MILITESFRUMENTVM
 QVEINDECONTREBIAM
 ..ELEVCADEAPPELLA

TVRCONPORTANDVMPRAE
 TERQVAMVRBEMOPPOR
 TVNISSIMVSEXBERO
 NIBVSTRANSITVSERAT
 INQVAMCVMQVEREGIO
 NEMDV CEREEEXERCITV.
 STATVISSETET.C.INSTE
 LVM PRAEFECTVMEQVI
 TVMSEGOVIAMETIN
 VACREORVMGENTEM
 ADEQVITUMCONQVISI
 TIONEMMISITIVSSV.
 CVMEQVITIBVSCONTRE
 BIAESESEOPPERIRIDI
 MISSISIISIPSEPROFEC
 TVSPERVCONVMA
 GRVMDVCTOEXERCI
 TVINCONFINIOVIRO
 NVMPOSVITCASTRAPOS
 TERODIECVMEQVITIB.
 PRAEGRESSVSADITINE
 RAEXPLORANDAIVSSO
 PEDITEQVADRATOAGMI
 NESEQVIADVAREIAM
 VALIDISSIMAMREGIO
 NISEIVSVRBEMVENIT
 HAVDINOPINANTIB.
 ADVENERAT
 VNDIQ. EQVITIBVSET
 SVAAGENTISETAVTRIC

BREVIARIUM FRAGMENTI.

CONTREBIA a Sertorio expugnata. Is, in hiberna ducto exercitu, conventum sociarum civitatum agit, & ad reliqua belli cohortatur. Principio veris M. Perpernam in Ilurcaonum gentem mittit. Herennuleium & Hertuleium docet quemadmodum bellum sit administrandum. Ipse ad Calagurim Nasticam, sociorum urbem, venit: M. Masum mittit in Arvacos & Cerindones, C. Instelum Segoviam & in Vacreorum Gentem: mox profectus per Umconum agrum, Vareiam validissimam urbem petit.

Hæc gesta

A. U. C. A. C. Coff. } Cn. Octavio,
DCLXXVIII. 76. } C. Scrib. Curione

DCLXXIX. 75. Coff. } L. Octavio,
C. Aurelio Cotta

FRAGMENTUM
LIBRI XCI HISTORIARUM
TITI LIVII PATAVINI

*Ad nostrorum temporum scribendi & interpungendi
rationem redactum,*

CUM

SUPPLEMENTO ET ADNOTATIONIBUS
GABRIELIS BROTIER.

NOCTE tamen insequenti, ipso pervigilante, in eodem loco alia excitata turris prima luce miraculo hostibus fuit: simul & oppidi turris, quæ maximum propugnaculum fuerat, subrutis fundamentis dehiscere ingentibus rimis, & tum erumpente validius ardescere igni cœpit: incendii-que simul & ruinæ metu territi Contrebienses de muro trepidi effugerunt; &, ut legati mitterentur ad dedendam urbem ab universa multitudine conclamatum est. Eadem virtus, quæ in-ritantes oppugnaverat, victorem placabiliorem fecit. Obsidibus acceptis, pecuniæ modicam exegit summam, armaque omnia ademit. Transfugas liberos vivos ad se adduci iussit; & fugitivos, quorum major multitudo erat, ipsis

imperavit ut interficerent. Jugulatos de muro dejecerunt. Cum magna jactura militum, quattuor & quadraginta diebus Contrebia expugnata; relictoque ibi L. (forte potius Caio) Instelo, *præfecto equitum*, ad Hiberum flumen copias adduxit. Ibi hibernaculis secundum oppidum, quod castra Ælia vocatur, ædificatis, ipse in castris manebat, interdum conventum sociarum civitatum in oppido agebat. Arma ut fierent, pro copiis cujusque populi per totam provinciam edixerat: quibus inspectis, referre cetera arma milites jussit, quæ aut itineribus crebris, aut oppugnationibus variisque præliis labefacta erant. Nova mane per centuriones divisit militi: tum quoque ipsos instruxit armis, vestimenta quoque addita; & operarum impendium datum. Fabros enim advocaverat, indeque exciverat quibus officinabus bitumen excoqueretur, ratione inita quid in singulos dies effici posset.

ITAQUE omnia simul instrumenta belli parabantur. Neque materia artificibus, præparatis ante omnibus, enixo civitatum studio; nec suo quisque operi artifex deerat. Convocatis deinde omnium populorum legationibus, *summatim prioris belli eventus recensuit, laudatisque civitatum consensu & militum virtute*, quas ipse res consilio providisset, quasque in oppugnandis urbibus hostium gessisset, exposuit; & ad reliqua belli

cohortatus est paucis edoctos quantum Hispaniæ provinciæ interesset suas partes superiores esse. Dimisso deinde conventu, iussis, quæ omnibus *conducerent, quibusque sibi possent res servare* suas, principio veris M. Perpennam cum viginti millibus peditum, equitibus mille quingentis in Iurcaonum gentem misit ad tuendam regionis ejus maritimam oram; datis præceptis, quibus itineribus duceret ad defendendas socias urbes, quas Pompeius oppugnaret, quibusque ipsum agmen Pompeii ex insidiis adgrederetur.

EODEM tempore & ad Herennuleium, qui in iisdem locis erat literas misit, & in alteram provinciam ad L. Hertuleium, præcipiens, quemadmodum bellum administrare vellet; ante omnia ut ita socias civitates tueretur, ne in acie cum Metello dimicaret, cui neque auctoritate neque viribus par esset: ne ipse quidem consilium *inierat adversum eum cundi*, neque in aciem descensurum eum credebat, si traheretur bellum: hosti, cum mare ab tergo provinciasque omnes in potestate haberet, navibus undique *commeatus venturos*: ipsi autem, consumptis priore æstate, quæ præparata fuissent, omnium rerum inopiam fore: Perpennam in maritimam regionem *superventurum*, ut ea, quæ integra adhuc, ab hostis *vi tutari* posset, & si qua occasio detur, incautos per tempus adgres-

furum. Ipse cum suo exercitu Hiberones & Aulalcones progredi statuit, a quibus *gratiam querebatur infamem* : cum ab se oppugnarentur Celtiberorum urbes ; imploratam esse opem ab Metello , missosque qui itinera exercitui romano monstrarent. *Quam perfidiam ultum ire volebat Sertorius , ut insigni exemplo ceterorum fidem retineret. Illos cum pro flagitii gravitate multasset , variis distrahitur curis , ambiguus quonam bellum vertat , utrum fidos romanis populos incurset , maritimamne oram , ut Pompeium ab Ilercaonia & Contestania arceat , utraque socia gente , an ad Metellum & Lusitaniam se convertat.*

HÆC secum agitans Sertorius præter Iberum amnem per pacatos agros quietum exercitum sine ullius noxa duxit. Profectus inde in Bursanum & Casuantinorum & Graccuritanorum fines, evastatis omnibus proculcatisque segetibus, ad Calagurim Nasicam sociorum urbem venit, transgressusque amnem propinquum urbi, ponte facto castra posuit. Postero die M. Masium quæstorem in Arvacos & Cerindones misit ad conscribendos ex iis gentibus milites, frumentumque inde Contrebiam, quæ Leucada appellatur, comportandum, præter quam urbem opportunissimus ex Beronibus transitus erat, in quamcumque regionem ducere exercitum statuisset ; & C. Instelum , præfectum equitum Segoviam & in

Vacreorum gentem ad equitum conquisitionem misit, jussu cum equitibus Contrebiæ sese opperiri. Dimissis iis, ipse profectus per Umconum agrum, ducto exercitu in confinio Vironum posuit castra. Postero die cum equitibus prægressus ad itinera explorandâ, jussu pedite quadrato agmine sequi ad Vareiam validissimam regionis ejus urbem venit. Haud inopinantibus *Vareianis* advenerat, undique equitibus & suæ gentis & *Autrigonum accitis*.